

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
48/2014	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	29.09.2014

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Gjertrud Karevoll	FE - 141	14/1401

KOMMUNEPLAN - RULLERING

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Formannskapet, plan og økonomiutvalet godkjenner igangsetting av forarbeid og planlegging av rullering av kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel. Rådmann kjem tilbake med sak om oppstart og utkast til planprogram.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 48/2014

FPØ - behandling:

Rådmannen orienterte.

Samrøystes vedtak.

FPØ - tilråding/vedtak:

Formannskap/plan- og økonomiutvalet godkjenner igangsetting av forarbeid og planlegging av rullering av kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel. Rådmann kjem tilbake med sak om oppstart og utkast til planprogram.

Saksopplysningar:

Saka gjeld avklaring av planinitiativ og eventuelt oppstart av planarbeid.

Kommuneplanen skal vere eit styringsredskap som gjenspeglar samfunnsutviklinga, og tilrettelegg for vekst og utvikling i kommunen. Det er viktig at ei rullering ser på dei delane av plangrunnlaget som har størst utviklingspotensiale. Syner til kommunen sin planstrategi frå 2012. Rådmann ber om vurdering av tema og oppstart til utarbeiding av planprogram for rullering av kommuneplanen.

Bakgrunn for planarbeidet

Styringsdokument

- Vaksdal kommune sin kommuneplan, samfunnsdel (også kalla tekstdel eller handlingsdel), vedtatt 2005, gjeld for perioden 2005-2015
- Vaksdal kommune sin kommuneplan, arealdel, vedtatt 2007, gjeld for 2006-2016
- Vaksdal kommune sin planstrategi, vedtatt 2012

Gjeldande planstrategi for Vaksdal er frå 2012, og mykje av det skisserte planarbeidet er i gang.

I rullering av kommuneplanen kan ein ta utgangspunkt i utfordringar som vil påverke utviklinga i kommunen mest sett i lys av eksisterande og pågåande planarbeid. Med andre ord – sørge for at plangrunnlaget i kommunen ikkje er ein flaskehals for samfunnsutviklinga og gjenspeglar kommunen sine mål om vekst og utvikling.

I høve utvikling i kommunen har ofte fråflytting frå bygdene vore tema, spesielt for Eksingedalen og Bergsdalen, og i planstrategien er dette også omtala: *For Vaksdal kan det vere turvande å leggje opp til ein rullering av arealdelen for å sikre busetnad i LNF-soner i indre strok av kommunen for på den måten freiste å leggje til rette for at trenden med fråflytnad stopper opp. Vidare kan det vere naudsynt å leggje til rette for utvikling av fleire næringsareal. Arbeidet med evaluering av næringsarbeidet syner at kommunen kan bli betre til å leggje til rette for at det er mogeleg å etablere næringsverksemd i kommunen, noko som også gjeld å ha tilgjengeleg areal for næringslivet. Det synast også vere stort behov for næringsareal og bustadareal i området rundt Bergen.* I praksis ligg det allereie eit stort tal ledige tomter i LNF-område (LNF-kan), og sakleg grunnlag for å utvide dette vil vere dersom kommunen mottar mange dispensasjonssøknader. Kommunen si byggesakshandsaming tilseier at dette ikkje er nødvendig.

Hovedsatsingsområde i gjeldande kommuneplan – visjonen *bynært bygdeliv* – er:

- Folketalsutvikling
- Folkehelse
- God barndom og ungdom
- Trygg alderdom

Vidare framhevar planen spesielle innsatsområde, som *globalt medansvar, natur og miljø, kommunikasjonar, fritidsbustader, næringsliv/arbeidsplassar, kultur, idrett og fritidsaktivitetar, kyrkje, tettstadutvikling, beredskap, organisering og kommunestruktur.*

For Vaksdal sin del er eller vert dei fleste av desse sektorområda fulgt opp i kommunedelplanar eller temaplanar. Dette er også i tråd med føringar om kommuneplanarbeid frå departementa; Når det gjeld rullering av kommuneplanar er veiledaren for kommuneplanprosessen til samfunnsdelen (frå Miljøverndepartementet 2011) tydeleg på at kommunen bør velje eit svært avgrensa antal hovudinnsatsområde, og fokusere spesielt på dei utfordringane som skal løftast opp og fram. Den peikar også på at sjølv om fleire innsatsområde ikkje vert nemn i planen betyr ikkje dette at kommunen ikkje har god satsing på området, då fleire viktige område har eigen kommunedelplan med tilhøyrande oppfyljing. Økonomiplanen er kommuneplanen sin strategiplan /handlingsplan som gjer greie for strategiar og tiltak for ein fireårsperiode. Denne planen vert rullert kvart år slik lova krev.

Særlege utfordringar for Vaksdal i kommuneplansamanheng

Det er fleire nasjonale og regionale utfordringar knytt til struktur, organisering og infrastrukturprosjekt som er i tidlegfase, og dermed lite konkretisert. Dette gjeld både organisering i regionscenter, utfall av debatten om kommunesamanslåing og konseptvalutredning for Arna-Voss. Dette gjer at me må tenkje langsiktig og ha fokus på fleksible løysingar.

Prognosar

Hordaland fylkeskommune (Hfk) gjev årleg ut prognosar for viktige utviklingsparametre for fylket generelt og kommunane spesielt. For Vaksdal kommunen er forventa folketalsauke gjennomsnittleg rekna til 22 personar pr. år. Høgt anslag er 37 personar pr. år. I desse tala er det ikkje teke omsyn til utbygging av E16/jernbane. Sett i lys av dette er det rimeleg å forventa auka interesse for tilflytting av pendlarar ut over dette.

Fylkesprognosen for Vaksdal viser ein auke på omlag 180 hushald til år 2030. Dette talet er også utan ny E16/jernbane. Med god tilrettelegging er det potensiale for ytterlegare vekst.

Forventa vekstområder i fylgje fylkesprognosane er Vaksdal, Tveitane, Jamne, Stanghelle Vest, Dale søraust og Dale nord. Andre område i kommunen syner trenden uendra eller nedgang i folketal. Desse trendane er også utan omsyn til komande ny E16/jernbane.

Folketalsauken i regionen viser at me må forvente ein historisk vekst, og det er viktig at Vaksdal planlegg og tilrettelegg for den venta utviklinga. Folketalsauken vil medføre trong for areal til både busetnad, næring og anna tilhøyrande infrastruktur. Dersom det også vert beslutta ny utbygging av E16/jernbane gjennom kommunen vil auke presset mot areal ytterlegare, og gje kommunen ytterlegare vekst og mogelegheiter for busetnad- og næringsutvikling.

Vegen vidare

Samfunnsdelen av kommuneplanen skal sei kva kommunen vil, og arealdelen skal vise korleis me brukar og forvaltar areala for å byggje opp om måla. Sett i lys av dette vil det vere naturleg at *folketalsauke* er hovudutfordringa for kommuneplan neste planperiode. Areal til bustadutvikling og næring i dei mest bynære delane av kommunen må utgreiast og tilpassast samfunnsutviklinga. Det vil truleg også vere eit regionalt krav at kommunen ser på utfordringar og bruk for overskuddsmasse/massedepони frå samferdsleprosjekt for arealdelen av kommuneplanen.

Krav til planprogram

Det første steget i ein planprosess vert å utarbeide eit planprogram, jf. plan- og bygningslova §11-13. Planprogrammet skal vise kva tema ein skal sjå nærare på i planen, og korleis ein skal gjennomføre planarbeidet.

Planprogrammet skal tidleg i planprosessen avklare:

- ☐ føremålet med planarbeidet
- ☐ planprosessen med fristar og deltakarar
- ☐ opplegget for medverknad
- ☐ trong for utgreiingar

Gjennom utarbeiding av planprogrammet vil det vere ein prosess der måla og rammene for innhaldet og omfanget av rulleringa vil verte endeleg avklara. Kva utbyggingsstrategiar som vert vurdert, og kva problemstillingar som vert sett lys på må avklarast i planprogrammet.

Planprogrammet skal leggjast ut til høyring og offentleg ettersyn i minimum seks veker og kommunen vurderer merknadene som kjem inn før endeleg planprogram vert fastsett. Sjølv planen skal utarbeidast etter det fastsette planprogrammet.

Organisering av planarbeidet

Formannskapet er planutval og skal gje innstilling til kommunestyre om planprogram.

Rådmann legg opp til ein tett og god dialog med planutvalet gjennom heile planprosessen.

Det vil vere knytt utgifter til å gjennomføre ein kommuneplanprosessen, og det kan verte nødvendig å nytte konsulent til utgreiingsarbeid. Dette vil verte fremja til budsjett/økonomiplan.

Medverknad og framdrift

Det er krav til medverknad etter plan- og bygningslova. Dette vil framkome av planprogrammet. Framdrift vil også framkome av planprogrammet.

RÅDMANNEN SI VURDERING

Etter ei heilheitsvurdering er tilrådinga igangsetting av forarbeid og planlegging av planprosess for rullering av samfunnsdelen av kommuneplanen med omsyn til folketalsauke paralellt med rullering av arealdelen av kommuneplanen med omsyn til bustadareal, næringsareal og samferdsle i forventa pressområde.

Rådmann vil kome tilbake med sak om oppstart og utkast til planprogram.